

ת"פ 20487/10/16 - מדינת ישראל נגד יהונתן הולצמן, ישי בן אבו

ת"פ 20487-10-16

בית המשפט המחוזי
בירושלים

30 אוקטובר 2017

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רחל אהרוני

המאשימה

1. יהונתן הולצמן
ע"י ב"כ עו"ד ארז בר-צבי
2. ישי בן אבו
ע"י ב"כ עו"ד אברהם כהן

נגד
הנאשמים

נוכחים:

ב"כ כמפורט לעיל

החלטה

1. החלטה בדבר המשך ההליך, ותחילה ביחס לרקע להחלטה זו.

א. ביום 28.5.2017 הודו הנאשמים בכתב אישום מתוקן (בשנית) המייחס לכל אחד מהם עבירה לפי סעיף 334 + 335(א)(1)(2) + 29 לחוק העונשין.

עם זאת, יוטעם, שמשקף כתב האישום המתוקן, עם כל חומריו, חוסר יכולת לייחס פעולות קונקרטיות כלפי המתלונן למי מבין הנאשמים, ואשר לנאשם 2, נכתב במפורש בסעיף 6 לכתב האישום, שאת הפעולה האלימה הנוגעת לגרונו של המתלונן, בוודאות, לא הוא עשה. להיעדר היכולת לייחס לנאשמים רכיבים קונקרטיים מהאלימות שהופנתה כלפי המתלונן משקל בהחלטתי.

ב. בהמשך לכך הוזמנו ביחס לנאשמים תסקירי עונש.

עמוד 1

ג. כשהונחו שני התסקירים על שולחן בית המשפט נכללו בכל אחד מהם המלצות ביניים במישור הטיפולי/שיקומי תוך בקשת דחייה במגמה זאת.

ד. ביום 3.10.2017 נערך דיון ראשון בעניין, ובעקבותיו, תוך מתן ביטוי לגבוליות הניכרת שבתמונת המצב, הורה בית המשפט על דיון נוסף אליו זומנה קצינת המבחן הנכבדה.

ה. ביום 24.10.2017 נערך דיון שני בעניין בנוכחות קצינת המבחן, ועתה נדרש בית המשפט להחלטתו.

2. קודם שאתייחס פרטנית לכל אחד משני הנאשמים, נמצא לתת ביטוי לכך שביחס לשניהם, ולנאשם 1 בפרט, בפני בית המשפט תמונת מצב גבולית ביותר כשמן הצד האחד נאשמים שהורשעו בעבירה שאין להקל ראש בחומריתה, לחובתם גם עבר פלילי ועמדתה הצפויה של המאשימה שהובאה לידיעתי, לפיה היא עתידה להתמקד במאסר בפועל לתקופות ממשיות; ואולם, מן הצד האחר, ביחס לכל אחד משני הנאשמים ממליץ שירות המבחן על המשך דחיית הדיון בעניינם של הנאשמים במגמה למיצוי הסיכוי השיקומי. יוטעם, שבמצוות המחוקק, מנוע בית המשפט מציטוט האמור בתסקירים, אך יש בהם כדי ללמד על התלבטות ניכרת של שירות המבחן ועל מודעות ממשית למצבם המורכב של הנאשמים. ועם זאת, מצא שירות המבחן מקום, ביחס לכל אחד מהם, להמליץ על מיצוי, ולו גם ראשוני, של הסיכוי לשיקום.

ההתלבטות - ממשית. ואולם, טענה אחת שעליה חזרה המאשימה, מצאתי לנכון כבר בשלב זה להסיר. ביחס לשני הנאשמים על הפרק עבירת אלימות וביחס לשניהם חלק לא מבוטל מהתסקירים המצדדים במהלכים שיקומיים, מתמקדים בשימוש בסמים. חזרה המאשימה וטענה, כי באשר אין על הפרק עבירת סמים, אין המהלך השיקומי המוצע מתאים עניינית. זאת, אין בדעתי לקבל, ואף קצינת המבחן אשר, כאמור, הגיעה לאולם בית המשפט לבקשתי, סבורה כך. העובדה שאין על הפרק עתה עבירות סם, אין משמעה שבהכרח אין מקום למהלך שיקומי, ובאשר מדובר בנאשמים שבשלב ראשון לפני כל מהלך שיקומי נדרשים להתמודד עם צריכת הסמים שהיא מנת חלקם, פשיטא שיש לטפל תחילה במישור זה, גם אם, כאמור, העבירה הקונקרטית הנדונה היא מסוג אחר. לשון אחר: שעה שעל הפרק נאשם (ובפרשתנו, שניים) הצורך סמים, ובהינתן שניתן לשקול ניסיון למהלך שיקומי, אין הצדקה לבלמו רק בשל כך שהעבירה האחרונה אותה ביצע הנאשם היא מתחום אחר.

3. במקביל נמצא להדגיש, עוד קודם שאגש פרטנית לכל אחד מבין שני הנאשמים ואשקול לתת יד מדודה לניסיונות השיקום, שהורשעו הנאשמים בעבירות לגביהן כבר הודיעה המאשימה שבדעתה לדרוש מאסר בפועל. יוטעם ויודגש, שאין בנכונות בית המשפט שלא לבלום את המלצות שירות המבחן למתווים שיקומיים כדי להצביע על עמדה בכל הקשור לעונש שייגזר על הנאשמים.

4. הנאשם 1.

א. כאמור, מנוע בית המשפט מציטוט האמור בתסקיר, ועולה במובהק שער שירות המבחן לחלוטין למורכבויות רבות, אם לא רבות מאוד, הגלומות בנאשם ובאישיותו.

ב. המלצת שירות המבחן - מוגבלת בהיקפה, לפחות בשלב ראשון, והיא נועדה לבדיקות ראשוניות ביחידה לטיפול בהתמכרויות ברמלה, וזאת תוך מודעות לסיכון בו מצוי הנאשם. ובלשונה המסויגת של קצינת המבחן: "**ההמלצה היא לנסות את האפיק השיקומי, מדובר על הליך אבחון...**" [שורות 7-8 לפרוטוקול הדיון מיום 24.10.2017].

ג. נתון רלוונטי נוסף: מן הצד האחד, לחובת הנאשם מאסר מותנה רלוונטי להפעלה שאורכו שישה חודשים; אך מן הצד האחר, על הפרק נאשם שישב במעצר ממש כבר שישה חודשים, והוא מצוי במעצר בית במשך תקופה ממושכת נוספת. מכאן, שניתן להקל במעט במשקלו של התנאי במסת השיקולים שבפני.

ד. הנאשם מצוי, כאמור, במעצר בית, אם כי לא נעלם מעיני שנטען גם להפרתו.

ה. לא בלי ספקות, והם רבים, ורק לאחר שאשוב ואציין שניתנה הדעת לעמדת קצינת המבחן שטרחה לבית המשפט, לא אבלום את הניסיון השיקומי, ואולם, אתן יד לכך, רק תוך הדגשה שבשלב זה ייוותר הנאשם במעצר בית מלא למעט לצורך יציאות ככל שתאושרנה על בסיס המלצת שירות המבחן, וכי עתיד בית המשפט להתייחס בחומרה להפרות ככל שתתרחשנה.

ו. על יסוד האמור, ניתן בזה אישור ראשוני לבדיקת המתווה שפורט בתסקיר, אך זאת, תוך

שיודגש שאין בית המשפט רואה עצמו כבול למתווה זה, שייבחן בכל שלב מחדש.

5. נאשם 2.

א. הגם שאף מצבו מורכב, תמונת המצב ביחס אליו מתונה במעט בהשוואה לעמיתו, ודי אם אציין שביחס אליו אין מאסר מותנה רלוונטי להפעלה, גם גילו הצעיר בהשוואה לחברו תורם למסקנה המתבקשת, וגם כתב האישום ביחס אליו מעט מתון יותר.

ב. במוקד המלצת שירות המבחן - קהילה סגורה, היינו מתכונת שתבטיח את שלום הציבור במידה שאינה נופלת מחלופת המעצר התקפה לגביו עתה. חשיבות נתונה גם להצהרת קצינת המבחן בבית המשפט, ששלוש בדיקות הסמים האחרונות שנתקבלו מנאשם זה, היו תקינות.

ג. אף נאשם זה ישב כבר במעצר ממשי, למשך כחודש, ולחובתו לא נרשמו הפרות כלשהן של תנאי השחרור. לגביו ניתן ביתר קלות ליתן יד למתווה המוצע בתסקיר שירות המבחן.

6. כללו של דיון. קשה שלא ליתן ביטוי לגבוליות הניכרת הגלומה בתמונת המצב. לא אבלום על אתר את המהלכים שנועדו לבחון את סיכויי השיקום, אם כי עתיד בית המשפט לפקח עליהם באופן מוקפד ומדוד, תוך עירנות מלאה לשיקולי הענישה ולאחריות בית המשפט לשלום הציבור.

7. להמשך דיון לקראתו יוגשו תסקירים עדכניים, ליום 5.12.17 בשעה 12:40.

ניתנה היום, י' חשוון תשע"ח, 30 אוקטובר 2017, במעמד

הצדדים.